
Väliskomisjon

2018/0358M(NLE)

5.12.2019

ARVAMUS

Esitaja: väliskomisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise investeeringute kaitse lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (2018/0358M(NLE))

Arvamuse koostaja: Isabel Wiseler-Lima

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et majandusareng ja mitmepoolsus on olulised vahendid inimeste elu parandamiseks; juhib tähelepanu sellele, et investeringute kaitse lepingu üks eesmärk on tugevdada ELi ja Vietnami majandus-, kaubandus- ja investeerimissuhteid kooskõlas kestliku arengu eesmärgiga ning edendada kaubandust ja investeringuid täielikus kooskõlas inimõiguste ning keskkonna- ja tööstandardite ja lepingutega;
2. peab kahetsusväärseks, et Euroopa Komisjon ei hinnanud ELi-Vietnami investeringute kaitse lepingu mõju inimõigustele, mis on vastuolus ELi Ombudsmani 2015. aasta otsuse ning ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava vaimuga; kutsub komisjoni üles hindama viivitamata selle mõju inimõigustele; juhib tähelepanu asjaolule, et komisjon on võtnud ka kohustuse viia läbi majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju järeelhindamine;
3. tunneb heameelt ELi ja Vietnami tõhustatud poliitilise dialoogi üle ning võimaluse üle lahendada inimõigustega seotud probleeme partnerlus- ja koostöölepingu artikli 35 ja vabakaubanduslepingu artikli 13 kohaselt loodud institutsiooniliste mehhanismide raames; kordab, et need artiklid pakuvad koos korrapärase hindamise süsteemiga vahendeid, et lahendada investeringute kaitse lepingu rakendamise seotud inimõiguste probleeme, kuid lisaks on vaja ELi ja liikmesriikide järelevalvet ning järelevalve- ja kaebuste esitamise mehhanismi, mis annaks kodanikele ja huvirühmadele tõhusa õiguskaitsevahendi ja vahendi, mille abil käsitleda võimalikku negatiivset mõju inimõigustele; võtab teadmiseks, et isegi kui lepinguosaline võib ühepoolset võtta asjakohaseid meetmeid, kui ta leiab, et teine lepinguosaline on partnerlus- ja koostöölepingut oluliselt rikkunud, on need meetmed täielikult lepinguosaliste otsustada ja neid on kasutatud väga erandlikel asjaoludel;
4. rõhutab, et partnerlus- ja koostöölepingu VI jaotise kohaselt lepivad lepinguosalised kokku, et nad teevad koostööd inimõiguste edendamisel ja kaitsmisel ning soolise võrdõiguslikkuse, kliimamuutuste, rände, tervishoiu, hariduse ja koolituse, sotsiaal-majanduslike küsimuste ning avaliku halduse reformi valdkonnas, et tagada ELi edendatavate kõrgete standardite ja väärtuste kajastamine Vietnami tulevastes reformides, sealhulgas selliste rahvusvaheliste inimõigustealaste õigusaktide rakendamisel, mille osaline Vietnam on; märgib murega, et inimõiguste olukord on pärast partnerlus- ja koostöölepingu jõustumist halvenenud;
5. rõhutab, et lepinguosalisel ja investorid peavad järgima kõiki asjakohaseid rahvusvahelisi inimõiguste standardeid ja kohustusi; rõhutab investorite vastutust kooskõlas OECD suunistega rahvusvahelistele ettevõtjatele ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega; tuletab meelde, et ettevõtted peavad järgima rahvusvahelisi inimõigusi ja keskkonnastandardeid; kutsub ELi ja Vietnami üles tegema koostööd, et töötada välja tegevuskava lapstööjõu kasutamise vastu võitlemiseks, sealhulgas ettevõtete jaoks vajalik raamistik;
6. toetab täielikult pidevat tegelikku ja tulemustele suunatud inimõiguste alast koostööd ELi ja Vietnami vahel, sealhulgas kahepoolse inimõigustealase dialoogi ja muude

kõrgetasemeliste kohtumiste raames, mis on seotud kahepoolsete investeringutega; nõuab, et ELi ja Vietnami iga-aastast inimõigustealast dialoogi tugevdataks kohalike sõltumatute kodanikuühiskonna organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate kaasamise teel; rõhutab sellega seoses, et komisjon ja Euroopa välisteenistus peavad olema eriti tähelepanelikud asjaolu suhtes, et sõltumatut kodanikuühiskonda on karmilt represseeritud ja see tegutseb tagakiusamis- ja kättemaksuhirmus peamiselt põranda all; peab kahetsusväärseks, et vähemalt kahel korral pidas Vietnam aktivistid kinni vahetult enne dialooge; rõhutab, kui oluline on tõsta nende dialoogide käigus esile üksikjuhtumeid ja nende olukorda jälgida; peab kahetsusväärseks, et pärast mitut ELi ja Vietnami inimõigustealase dialoogi vooru ei ole saavutatud mingeid käegakatsutavaid tulemusi; nõuab, et dialoogides võetaks arvesse rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud teavet, mis peaks keskendumas konkreetsetele tulemustele;

7. rõhutab, et investeringute kaitse leping võib aidata tõsta Vietnami elatustaset, edendada jõukust ja stabiilsust, õigusriigi põhimõtet, head valitsemistava, kestlikku arengut ja inimõiguste austamist, ning ühtlasi võimaldab see ELil saavutada oma eesmärgid – tagada piirkonnas rahu ja stabiilsus; rõhutab, et nende universaalsete väärtuste ühemõtteline toetamine on mis tahes ELi ja kolmanda riigi vahelise lepingu tingimus; on mures selle pärast, et investoritel puuduvad täitmisele pööratavad inimõigustealased kohustused;
8. märgib, et investeerimiskohtu süsteemi kohtupraktika peaks tagama inimõiguste standardite järgimise; märgib, et investeerimiskohtu süsteemi menetlustega seotud suured kulud võivad takistada kodanike juurdepääsu õiguskaitsele ja õiguskaitsevahenditele; peab kahetsusväärseks, et kodanikuühiskonna juurdepääs juhtumitele ja võimalus neis osaleda võib olla piiratud, kuna ei ole tagatud Amicus Curiae sätted;
9. soovib Euroopa Parlamendil anda lepingule oma nõusolek ainult siis, kui käesoleva resolutsiooni soovitused on õiguslikult ja tõhusalt ellu viidud.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vaheline investeringute kaitse leping	
Viited	2018/0358M(NLE)	
Vastutav komisjon	INTA	
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	AFET 24.10.2019	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Isabel Wiseler-Lima 30.9.2019	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	14.10.2019	2.12.2019
Vastuvõtmise kuupäev	4.12.2019	
Lõpphääletuse tulemus	+: 48 -: 8 0: 6	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Traian Băsescu, Phil Bennion, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gina Dowding, Tanja Fajon, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Nathalie Loiseau, Jaak Madison, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Javier Nart, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Irina Von Wiese, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Andrea Cozzolino, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Jytte Guteland, Andrzej Halicki, Martin Horwood, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Juozas Olekas, Kris Peeters, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Javier Zarzalejos, Bernhard Zimniok	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Geoffrey Van Orden	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

48	+
ID	Bernhard Zimniok
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Kris Peeters, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Phil Bennion, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Martin Horwood, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Irina Von Wiese
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Andrea Cozzolino, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Jytte Guteland, Sven Mikser, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev
VERTS/ALE	Gina Dowding, Heidi Hautala, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Viola Von Cramon-Taubadel

8	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Geoffrey Van Orden, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
GUE/NGL	Manu Pineda, Mick Wallace

6	0
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Idoia Villanueva Ruiz
ID	Susanna Ceccardi, Gilles Lebreton, Jaak Madison, Thierry Mariani

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu